

तमिळनाडू आणि इतर

विरुद्ध

अ. गुरुसामी

फेब्रुवारी 17, 1997

[न्यायमूर्तीद्वय के. रामास्वामी आणि जी. टी. नानावती]

भारतीय राज्यघटना, 1950:

कलम 341 (1), 342 (1), 366 (24) आणि 366 (25)-अनुसूची जाती/एस हेडल्ड जमाती-राष्ट्रपती अधिसूचना-अनुसूची जमातीचा दर्जा घोषित करण्यासाठी नागरी खटला, 'थोट्टी' समुदायाचा सदस्य असल्याचा दावा करणाऱ्या अनुसूची जातीच्या लाभासाठी प्रतिवादीची देखभाल, 171 मध्ये त्याने 'कट्टुनैकन' असल्याचा दावा करणारे अनुसूची जमातीचे प्रमाणपत्र प्राप्त केले-नंतर त्याने कायमस्वरूपी प्रमाणपत्रासाठी अर्ज केला, जो नाकारला गेला आणि पूर्वीचे प्रमाणपत्र रद्द करण्यात आले-त्याने अनुसूची जमातीचा दर्जा ' घोषित करण्यासाठी दिवाणी दावा दाखल केला-दाव्यात हुकूमनामा झाला आणि उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाला पुष्टी दिली, प्राधिकरणाने प्रतिवादीला त्याची स्थिती स्थापित करण्याची संधी दिली होती कलम ई. 341 आणि 342 अंतर्गत अनुसूची जाती आणि अनुसूची जमातींच्या याद्यांच्या संबंध भारताच्या राष्ट्रपतींनी केलेली घोषणा, ज्याची व्याख्या अनुक्रमे कलम 366 (24) किंवा कलम 366 (25) मध्ये केली आहे, ती

संसदेने कलम 341 (2) किंवा 342 (2) अंतर्गत केलेल्या दुरुस्तीच्या अधीन राहून निर्णायक ठरते-आवश्यक अटीनुसार, दिवाणी न्यायालयाचे एफ घोषणेची दखल घेण्याचे आणि ते देण्याचे अधिकारक्षेत्र निषिद्ध आहे-खालील न्यायालयांनी जारी केलेले घोषणापत्र असंवैधानिक आणि अधिकारक्षेत्राशिवाय आहे-खटला फेटाळला जातो.

दिवाणी व्यवहार संहिता, 1908:

कलम 9- अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती दर्जाच्या घोषणेसाठी दावा - आवश्यक परिणामांद्वारे, दिवाणी न्यायालयाचे अधिकारक्षेत्र याची दखल घेणे आणि घोषणा करणे प्रतिबंधित आहे.

प्रतिष्ठंभ [एस्टोपेल] - उत्तरार्थीने 1971 मध्ये अनुसूचित जमातीच्या दर्जाचे प्रमाणपत्र प्राप्त केले-जेव्हा त्याने कायमस्वरूपी प्रमाणपत्रासाठी अर्ज केला, तेव्हा संबंधित प्राधिकरणाच्या निदर्शनास आले की प्रमाणपत्र फसवणुकीने प्राप्त केले गेले होते-प्रमाणपत्र नाकारले गेले आणि पूर्वीचे प्रमाणपत्र रद्द केले गेले- प्रतिष्ठंभाचा प्रतीवाद -अधिनिर्णित , फसवणूक करणारी आणि खोटे प्रमाणपत्र मिळवणारी व्यक्ती प्रतिष्ठंभाचा प्रतीवाद करू शकत नाही

दिवाणी अपील न्यायाधिकारक्षेत्र: दिवाणी अपील क्र. 1565- 1997

मद्रास उच्च न्यायालयाच्या दुसरे अपील क्रमांक 228-1996 मधील दिनांक 23-2-1996 च्या निकाल आणि आदेशावरून.

एम. ए. कृष्णमूर्ती, जे. बी. रवी आणि व्ही. कृष्णमूर्ती अपिलार्थीसाठी

प्रतिवादीसाठी के. व्ही. मोहन.

न्यायालयाकडून खालील आदेश देण्यात आला:

अनुमती देण्यात आली. आम्ही दोन्ही पक्षांचा विद्वान वकिलांचा युक्तिवाद ऐकला आहे.

मद्रास उच्च न्यायालयाच्या एकल न्यायाधीशाच्या दिनांक 23-2-1996 च्या दुसरे अपील क्रमांक 228-1996 खालील न्यायालयांचे निवाडे हे तथ्यांची समावर्ती निष्कर्षावर आधारलेले होते, या कारणाने फेटाळणाऱ्या न्यायननिर्णयातून हे अपिल उद्भवले आहे. जेव्हा प्रतिवादी शाळेत शिकत होता, तेव्हा त्यास 'थोट्टी' समुदायाचा सदस्य मानले गेले. मान्य आहे . घटनेच्या कलम 366 (24) सह वाचलेल्या घटनेच्या कलम 341 (1) अंतर्गत जारी करण्यात आलेल्या राष्ट्रपतींच्या अधिसूचनेत 'थोट्टी' ला राष्ट्रपतींच्या अधिसूचनेच्या आयटम क्रमांक 67 म्हणून अनुसूची जाती म्हणून अधिसूचित केले आहे. अनुक्रमे, 1970 मध्ये, प्रतिवादीने एफ. महसूल विभागीय अधिकाऱ्याकडून प्रमाणपत्र प्राप्त केले होते, ज्यात तो तामिळनाडू राज्यातील अनुसूची जमातींच्या यादीतील वस्तू क्रमांक 9 म्हणून 'कट्टुनकेन' असल्याचे सूचित केले होते, जे राष्ट्रपतींनी संविधानाच्या कलम 366 (25) सह वाचन केलेल्या कलम 342 (1) अंतर्गत जारी केले होते. त्यानंतर त्यांनी कायमस्वरूपी प्रमाणपत्रासाठी अर्ज केला होता. त्या आधारावर चौकशी करण्यात आली आणि असे आढळून आले की प्रतिवादी अनुसूची जमातीचा नसून अनुसूची जातीचा आहे. त्यानुसार, प्रमाणपत्र-जी रद्द करण्यात आले. या रद्द करण्यावर आक्षेप घेत, प्रतिवादीने तो 'कट्टुनैकन', अनुसूची जमातीचा असल्याचे घोषित करण्यासाठी

दिवाणी खटला दाखल केला. ही घोषणा ट्रायल कोर्टाने मंजूर केली आणि अपील कोर्टाने त्याला दुजोरा दिला. उच्च न्यायालयाने दुसरी याचिका फेटाळली. अशा प्रकारे, विशेष रजेद्वारे हे अपील. एकच प्रश्न आहे: सूट राखण्यायोग्य आहे का? सी. पी. सी. च्या कलम 9 च्या अंमलबजावणीद्वारे, ज्याची नागरी स्वरूपाची दखल स्पष्टपणे किंवा निहितार्थाने वगळलेली आहे, त्या खटल्याची सुनावणी कोणत्याही दिवाणी न्यायालयाद्वारे केली जाऊ शकत नाही. एखाद्या राज्याच्या संबंधात अनुसूची जाती आणि अनुसूची ब जमातींच्या याद्यांच्या संबंध संविधानाच्या कलम 341 आणि 342 अंतर्गत भारताच्या राष्ट्रपतींनी केलेली घोषणा, की एखादी विशिष्ट जात किंवा जमात अनुक्रमे कलम 366 (24) किंवा (25) मध्ये परिभाषित केलेली आहे, ही संविधानाच्या कलम 341 (2) आणि 342 (2) अंतर्गत संसदेने केलेल्या दुरुस्तीच्या अधीन आहे. आवश्यक परिणामांद्वारे, दिवाणी न्यायालयाचे अधिकारक्षेत्र दखल घेणे आणि घोषणा देणे प्रतिबंधित आहे. मग प्रश्न असा आहे की अधिकाऱ्यांनी त्याने मिळवलेले त्याचे सामुदायिक प्रमाणपत्र रद्द करण्यापूर्वीचे प्रकरण? 2.12.1991 दिनांकित जिल्हाधिकाऱ्यांच्या आदेशात स्पष्टपणे नमूद केले आहे की प्रतिवादीला संधी देण्यात आली होती आणि त्याने स्वतः त्याची तपासणी केली होती. जिल्हाधिकारी त्याचा निर्णय सूटप्रमाणे घेत नाहीत. तो जे करतो ते तर्कसंगत न्यायाच्या तत्वांचे पालन करणारी चौकशी असते.

त्यांनी त्यांची भूमिका, म्हणजे 1962 च्या विक्री दस्तऐवजांपैकी एक ज्यामध्ये त्यांचा दर्जा कट्टुनैकन म्हणून घोषित करण्यात आला होता, परंतु रद्द करण्यापूर्वी जिल्हाधिकाऱ्यांनी त्यावर अविश्वास दाखवला होता मानल्यास हा स्वयंसेवी दस्तऐवज आहे. त्यामुळे प्राधिकरणाने प्रतिवादीला त्याची स्थिती सिद्ध करण्याची संधी दिली

होती आणि पूर्वी मिळवलेले प्रमाणपत्र चुकीचे आणि बेकायदेशीर असल्याचे आढळून आले होते. त्यानुसार, त्यांनी 23 जानेवारी 1971 रोजी प्रतिवादीला दिलेले प्रमाणपत्र रद्द केले. त्यानंतर प्रतिवादीच्या विद्वान वकिलाने असा युक्तिवाद केला की ज्या पद्धतीने चौकशी करायची आहे आणि समानार्थी शब्द घेतले पाहिजेत त्यानुसार जिल्हाधिकारी यांनी मार्गदर्शक तत्त्वे दिली होती आणि त्यानुसार महसूल विभाग अधिकाऱ्याने त्याला प्रमाणपत्र दिले. आम्हाला आढळले आहे की घेतलेली भूमिका योग्य नाही. मार्गदर्शक तत्त्वे केवळ व्यक्तींची ओळख पटविण्यासाठी आहेत आणि राष्ट्रपतींच्या अधिसूचनेच्या विशिष्ट नोंदीत कोणता समुदाय येतो याची घोषणा करण्यासाठी नाहीत. त्यानंतर असा युक्तिवाद केला जातो की प्रतिवादीला 1971 पासूनच दर्जा मिळवण्याचा अधिकार देण्यात आला आहे आणि म्हणूनच, बहिष्कार करण्याचे तत्त्व त्याला लागू होते. आपल्याला आढळते की त्याला कोणतीही शक्ती नाही. ही राज्यघटनेशी केलेली फसवणूक आहे. जो व्यक्ती फसवणूक करतो आणि खोटे प्रमाणपत्र मिळवतो, तो विरोध करण्याची विनंती करू शकत नाही. थांबवण्याचे तत्त्व तेव्हाच उद्भवते जेव्हा कायदेशीर वचन दिले जाते आणि त्याच्या हानीसाठी कृती केली जाते: वचन देणारा पक्ष वचनापासून मागे हटतो. या प्रकरणात, स्थगितीचे तत्त्व लागू होत नाही कारण राज्याने असे कोणतेही वचन दिलेले नाही की राज्य घटनात्मक उद्दिष्टाला पराभूत करून फसवणुकीच्या गुन्ह्याचे संरक्षण करेल; त्याच्या खोट्या प्रमाणपत्राचा राज्याने आदर केला जाईल आणि तो स्वीकारला जाईल असे कोणतेही वचन दिले गेले नाही. दुसरीकडे, तो खटला भरण्यासाठी जबाबदार आहे. संविधानाशी फसवणूक करण्यासाठी न्यायालये मदत करणार नाहीत आणि अधिकार्यांकडून मिळालेल्या फसव्या प्रमाणपत्राचा लाभ घेण्याची त्याला परवानगी

दिली जाऊ शकत नाही. खालील न्यायालयांनी जारी केलेली घोषणा असंवैधानिक आणि अधिकारक्षेत्राशिवाय आहे. त्यानुसार अपील करण्यास परवानगी आहे. खटला फेटाळला जातो. खर्चाविषयक कोणतेही आदेश नाहीत

अपील मान्य करण्यात आले.

अस्वीकरण

या न्याय निर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकार असल्यास त्याच्या तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकर्ता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापरा करिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.